

Betænkning

over forslag til lov om ændring i lov om erhvervsvejledning.

(Afgivet af udvalget den 20. marts 1958).

Udvalget har holdt to møder og modtaget skriftlige svar på en række spørgsmål til arbejds- og boligministeren. Der er endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra Butikshandelens Fællesråd og fra Dansk Erhvervsvejlederforening. Den sidstnævnte henvendelse er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er i udvalget enighed om at henstille til arbejds- og boligministeren at fremme de igangværende undersøgelser, så forslag til revision af loven kan fremsættes senest i folketingsåret 1960-61.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående af arbejds- og boligministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af *arbejds- og boligministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

I det til lovens § 9 foreslåede stk. 2 ændres „1961-62“ til: „1960-61“.

Nina Andersen.

Gudrun Bjørner.

Hanne Budtz.

N. Chr. Christensen.

Lysholt Hansen,
ordfører.

Per Hækkerup.

Asger Jensen.

Skov Jørgensen.

Conrad Kofoed.

Krogh.

Kryger.

Helge Larsen,
næstformand.

Holger Larsen,
formand.

Peter Nielsen.

Poul Nilsson.

Viola Nørlov.

Poul Thomsen.

Bilag.

DANSK ERHVERVSVEJLEDERFORENING

Odense, den 18. februar 1958.

Til det af folketinget nedsatte udvalg vedrørende revision af lov om erhvervsvejledning af 31. marts 1953.

I anledning af folketingsbehandlingen af lov af 31. marts 1953 om erhvervsvejledning tillader Dansk Erhvervsvejlederforening, som omfatter de under den offentlige arbejdsanvisning ansatte erhvervsvejledere, sig at fremføre nogle synspunkter.

Det fremgår klart af de indvundne erfaringer, at ungdommen har et stærkt behov for erhvervsvejledning.

Erhvervsvalget er for den unge en afgørende bestemmelse. Som det er tilfældet ved enhver afgørelse i erhvervslivet og i samfundet, vil den bedste garanti for, at konklusionen er den rigtigst mulige, være den, at præmisserne er i orden. Det er erhvervsvejledningens opgave at hjælpe de unge til at få præmisserne i orden, medens de unge og deres forældre selv må drage konklusionen.

Grundprincipperne i erhvervsvejledningsarbejdet må herefter — som hidtil — være:

- 1) Den grundlæggende erhvervsorientering forud for erhvervsvalget skal klargøre de forskellige erhvervsmuligheders beskaffenhed og sætte dem i relation til de unges forudsætninger.
- 2) Alle, der ikke på grundlag af den erhvervsorientering, de har modtaget, har kunnet foretage et erhvervsvalg, eller som ikke har været i stand til at realisere deres valg, samt sådanne, som på et senere tidspunkt har til hensigt at skifte erhverv eller af anden årsag har brug for støtte, skal — eventuelt sammen med deres forældre — have mulighed for at komme til individuel vejledning.

Det erkendes fra alle sider, at erhvervsvejledningsopgaverne kun kan løses ved et snævert samarbejde mellem *skolen* på den ene side og *erhvervslivet* og dets organer på den anden side.

Man kunne på forhånd tænke sig erhvervsvejledningens administrative placering henlagt *enten* til skolen *eller* til arbejdsmarkedets myndigheder *eller* som et selvstændigt organ med tilknytning til begge disse parter.

Selv om foreningen ikke finder det hævet over enhver tvivl, at den nuværende administrative placering vil blive den endelige løsning, finder man dog på dette punkt at burde afvente en lovrevision inden for et kortere åremål, før et endeligt standpunkt kan tages.

Foreningen ønsker at fremsætte følgende konkrete forslag:

1. I betragtning af, at skolelovgivningen og erhvervsvejledningslovgivningen på samme tid er under revision, skal man pege på det ønskelige i, at der etableres kontakt mellem de to folketingsudvalg, som forbereder lovgivningen, således at problemerne kan drøftes i deres sammenhæng.

2. På foranledning af foreningen er der i det nye skolelovsforslag indføjet en bestemmelse om, at der skal gives en grundlæggende erhvervsorientering i 7. og 8. klasse, i 2. og 3. realklasse samt i gymnasiet. Der er ikke i skolelovsforslaget nærmere regler for, hvorledes og i hvilket omfang den grundlæggende erhvervsorientering skal gennemføres.

De afgørelser, der skal træffes med hensyn til, hvem der skal give erhvervsorienteringen i de nævnte klasser, hvordan den skal indarbejdes i undervisningsplanerne, hvor mange timer der skal være til rådighed til denne orientering m. v., bliver afgørende for, om den grundlæggende erhvervsorientering bliver systematisk og effektiv eller mere eller mindre tilfældig.

Foreningen foreslår derfor, at der oprettes et samarbejdsorgan til at varetage forbindelsen mellem de centrale undervisningsmyndigheder og den centrale ledelse af erhvervsvejledningen.

3. Man må overveje, om den enkelte klasselærer som hidtil skal forestå erhvervsorienteringen for sin klasse, eller om man bør tilstræbe en kontaktmandsordning, hvor hver skole udpeger en lærer til at tage sig af erhvervsorienteringen m. v. på den pågældende skole. I samme forbindelse understreger man vigtigheden af det snævrere samarbejde mellem erhvervsvejledningsinstitutionen og den enkelte skole samt nødvendigheden af gennem kursus- og instruktionsvirksomhed at kvalificere de pågældende lærere til erhvervsorienteringsopgaverne.

4. Under forudsætning af, at erhvervsvejledningen fortsat administrativt skal være knyttet til arbejdsanvisningskontorerne, skal man påpege det uheldige i, at disse kontorers tilsynsråd, som bl. a. er medbestemmende ved ansættelsen af erhvervsvejledere og i øvrigt deltager i kontorerne ledelse, ikke rummer repræsentanter for skolemyndigheder og lærerorganisationer.

5. En væsentlig betingelse for erhvervsvejledningsarbejdets udvikling på betryggende måde vil være, at den centrale ledelse udbygges, så den råder over den fornødne sagkundskab på alle de for arbejdet væsentlige punkter: 1) Pædagogisk, 2) psykologisk, 3) medicinsk og 4) vedrørende arbejdsmarkedsspørgsmål.

ad 1: Det er foreningens opfattelse, at den grundlæggende erhvervsorientering er det fundamentale i erhvervsvejledningsarbejdet, og denne orientering kan kun gives af skolen eller i samarbejde med skolen. Den pædagogiske sagkundskab i den centrale ledelse er alene af denne årsag,

men også fordi erhvervsvejledningsarbejdet i sin helhed er en pædagogisk opgave, en nødvendighed, hvis den centrale ledelse skal have mulighed for at løse sine opgaver over for de lokale erhvervsvejledningsorganer.

ad 2: Det psykologiske indslag i erhvervsvejledningen er fra alle sider anerkendt som værende af stor vigtighed, og foreningen deler dette synspunkt. Den psykologiske sagkundskab i den centrale ledelse vil bl. a. komme til at beskæftige sig med løsningen af problemet med hensyn til de psykotekniske prøver, som bruges i vid udstrækning af erhvervsvejledningen — bl. a. på grund af talrige henvendelser fra erhvervslivet. Uden psykologisk sagkundskab vil den centrale ledelse ikke kunne tilvejebringe den fornødne sikkerhed ved udarbejdelse af psykotekniske prøver og fortolkning af disse. Fortolkningen forudsætter en stadig ajourført forskning, der analyserer de krav og vilkår, som de forskellige erhverv indebærer.

ad 3: De unge, der lider af helbreds-mæssige mangler, har specielt krav på hjælp fra erhvervsvejledningen, og det er derfor af stor vigtighed, at man ud over den lægelige bistand, man lokalt har til rådighed, kan få så udtømmende almenlydige direktiver som muligt fra den centrale ledelse vedrørende helbredstilstandens indflydelse på erhvervs mulighederne samt konsultativ bistand i enkelttilfælde.

ad 4: Det er en vigtig opgave for erhvervsvejledningen at orientere om arbejdsmarkedet, hvorfor de lokale erhvervsvejledere i høj grad har brug for til stadighed at blive holdt orienteret om ikke blot de til enhver tid gældende uddannelses- og arbejds-spørgsmål, men også — i den udstrækning det overhovedet er muligt — om udviklingen på arbejdsmarkedet fremover.

En udbygning af centralledelsen som den i det foregående skitserede vil også være en forudsætning for, at der kan organiseres en løbende uddannelse og kvalificering af erhvervsvejlederne, hvilket er af afgørende betydning for et godt arbejdsresultat.

6. Efter foreningens opfattelse bør den centrale ledelse ikke blot være et kontrollerende organ over for det lokale erhvervsvejledningsarbejde, men dens vigtigste opgave bør være at udøve konsulentvirksomhed i

alle faglige spørgsmål, således at erhvervsvejlederne ved de enkelte arbejdsanvisningskontorer får et direkte fagligt tilhørsforhold til centralledelsen og fagligt ansvar over for denne i de lokale erhvervsvejledningsspørgsmål. Afgrænsningen af, i hvilke henseender tilhørsforholdet flyttes fra den lokale til den centrale ledelse, bør tydeliggøres udførligt.

7. Det har i praksis vist sig uheldigt, at erhvervsvejledningens skema- og blanketmateriale skal passere en række styrelser og ministerier, inden de kan godkendes til brug. Det bør være overladt til centralledelsen gennem praktiske forsøg at finde frem til den mest hensigtsmæssige udform-

ning af erhvervsvejledningens hjælpemidler. Man skal derfor foreslå, at den nuværende lovs § 6 helt udgår.

8. Foreningen tillader sig at henstille, at der i det udvalg, som i henhold til den nuværende lovs § 8 skal være rådgivende for arbejdsministeren i spørgsmål vedrørende erhvervsvejledningen, optages en repræsentant for Dansk Erhvervsvejlederforening.

Foreningen vil være interesseret i ved en mundtlig forhandling at uddybe de i nærværende henvendelse omhandlede spørgsmål, såfremt udvalget finder dette hensigtsmæssigt.

Carl Ålund,
formand.
